

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 6Csp/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924200410
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Dulovičová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6924200410.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Adrianou Dulovičovou v spore žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 31 340 890, zast. Advokátska kancelária RELEVANS, s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 47 232 471 proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., zast. JUDr. Róbert Lakatoš, advokát so sídlom Daxnerova 5, 979 01 Rimavská Sobota, o zaplatenie 725,46 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 60,72 Eur a zmluvný úrok vo výške 31,83 Eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu z a m i e t a .

Súd p r i z n á v a žalovanej vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 67,14 % z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal na žalovaných zaplatenia sumy 725,46 Eur s príslušenstvom. Žalobca uzavrel dňa 14. 01. 2019 s poručiteľom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalobca poručiteľovi peňažné prostriedky vo výške 1 000,00 Eur, ktoré sa poručiteľ zaviazal vrátiť v stanovenej lehote spolu s úrokmi. Poručiteľ zomrel dňa XX. XX. XXXX, v dôsledku čoho sa stal úver v súlade so zmluvnými podmienkami predčasne splatný dňa 19. 05. 2021. Na základe uznesenia tunajšieho súdu o dedičstve sp. zn. 3D/473/2021 je žalovaná jednou zo zákonných dedičov a zároveň manželkou po poručiteľovi. V rámci schválenej dohody bezpodielového vypořádania manželov nadobudla žalovaná dedičstvo vo výške 1/2 podielu poručiteľa, žalovaná zodpovedá za dlhy poručiteľa v rozsahu 50,95 % k celku. Žalobca si voči žalovanej uplatňuje istinu vo výške 369,62 Eur (50,95 % zo sumy 725,46 Eur) a zmluvný úrok vo výške 132,91 Eur (50,95 % zo sumy 260,87 Eur).

2. Tunajší súd vydal dňa 20. 02. 2024 platobný rozkaz sp. zn. 6Csp/9/2024-29, v ktorom uložil žalovanej 1/, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatila žalobcovi sumu vo výške 369,62 Eur (50,95 % z 725,46 Eur), zmluvný úrok vo výške 132,91 Eur (50,95 % z 260,87 Eur) a trovy konania vo výške 79,70 Eur (50,95 % z 156,42 Eur) a žalovanej 2/, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatila žalovanému sumu vo výške 355,84 Eur (49,05 % z 725,46 Eur), zmluvný úrok vo výške 127,96 Eur (49,05 % z 260,87 Eur) a trovy konania vo výške 76,72 Eur (49,05 % z 156,42 Eur). Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť voči žalovanej 2/ dňa 14. 03. 2024. Žalovaná 1/ podala voči platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor, v ktorom uviedla, že napriek skutočnosti, že bola manželkou poručiteľa nemala vedomosť o uzavretí Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 01.

2019 a nijakým spôsobom ku tejto zmluve nepristúpila. Žalovaná poukazuje na ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný v spojitosti s nálezom Ústavného súdu SR č. I ÚS 26/2010. Žalovaná má za to, že zmluva o úvere je neplatný právny úkon. Žalovaná ďalej uvádza, že je nepochybné, že prebehlo dedičské konanie po poručiťovi, avšak vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a určenie, čo z toho patrí do dedičstva a čo patrí pozostalému manželovi nemožno považovať za nadobudnutie dedičstva v súlade s § 460 Občianskeho zákonníka. Podľa žalovanej patril do dedičstva po poručiťovi majetok v úhrnnej hodnote 10 368,22 Eur a len tento majetok poručiťoľa podliehal právnemu režimu dedenia a vyporiadaniu medzi dedičmi v rámci dedičského konania. Nadobudnutie majetku z bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo strany dediča poručiťoľa v rámci jeho vyporiadania nie je nadobúdaním dedičstva, ale len zúžením okruhu doterajších spoluvlastníkov, ktoré sa uskutočňuje v súlade s § 195 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), pričom dohoda o vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo rozhodnutie súdu o vyporiadanií obsahuje vymedzenie rozsahu majetku poručiťoľa a jeho dlhov s údajom o hodnote majetku a určenie, čo z tohto majetku patrí do dedičstva a čo patrí pozostalému manželovi. Dedením sa nadobúda až majetok poručiťoľa, ktorý bol určený po vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva manželov do dedičstva po poručiťovi.

Žalovaná má za to, že žalobca v podanej žalobe nesprávne vychádzal zo všeobecnej hodnoty dedičstva určenej vo výške 19 368,22 Eur, ktorá suma v skutočnosti predstavovala hodnotu masy bezpodielového spoluvlastníctva poručiťoľa a jeho pozostalej manželky. V skutočnosti dedila žalovaná po poručiťovi majetok v hodnote 868,22 Eur, čo predstavuje 8,37 % v pomere k všeobecnej cene majetku.

Žalovaná uvádza, že je možné, aby bola zaviazaná len na zaplatenie 8,37 % z istiny 725,46 Eur, čo predstavuje výšku 60,72 Eur a zo zmluvného úroku vo výške 260,87 Eur sumu vo výške 31,83 Eur.

Žalovaná navrhuje, aby bol predmetný platobný rozkaz v napadnutej časti zrušený, a aby bolo vo veci nariadené pojednávanie.

K odporu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý sa vo vyjadrení obmedzil len na námietku neplatnosti právneho úkonu. Žalobca sa nestotožňuje s názorom žalovanej 1/, že záväzok o čerpaní a splácaní úveru nie je bežnou vecou, pre ktorú by bol nevyhnutný súhlas, a z uvedeného dôvodu žalobca popiera tvrdenú neplatnosť právneho úkonu poručiťoľa. Žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/18/2021 zo dňa 28. 07. 2022, ktorý poukázal na irelevanciu citovaného nálezu v odpore vo vzťahu k posúdeniu bežnej veci a na to, že právny názor Ústavného súdu nijakým spôsobom nepodporuje tvrdenia žalovanej o tom, že úkon poručiťoľa nie je vecou bežnou, a že je potrebný súhlas druhého manžela. Žalobca poukázal aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/197/2021 zo dňa 20. 07. 2022, ktorým bola riešená otázka výkladu § 145 Občianskeho zákonníka. Žalobca má za to, že, nakoľko žalovaná z dedičstva po poručiťovi v hodnote 10 368,22 Eur zdedila 868,22 Eur, vzniká tu dualita oprávnenia požadovať uspokojenie tak z dedičstva čo do výšky nadobudnutého podielu dedičstva ako aj nárok z majetku BSM. Žalobca má za to, že tunajší súd správne vyhodnotil podaný návrh žalobcu, keď vyhovel návrhu žalobcu a vydal platobný rozkaz. Žalobca trvá na podanej žalobe v rozsahu uplatneného nároku voči žalovanej.

3. Na nariadené pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalovanej: JUDr. Róbert Lakatoš, advokát, so sídlom Daxnerova 5, 979 01 Rimavská Sobota, ktorý vo veci uviedol: žalovaná v plnom rozsahu trvá na podanom odpore a uvádza, že nespochybňuje zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 01. 2019, avšak tvrdí, že o tomto nemala žiadnu vedomosť v súvislosti s čím poukazuje na nález Ústavného súdu SR č. I ÚS 26/2010, v súlade s ktorým je neplatný právny úkon jedného z manželov týkajúci sa spoločných vecí, ak druhý z manželov neinformoval manžela o tomto úvere a v dôsledku účinkov takéhoto právneho úkonu môže byť v rámci exekúcie pozbavený spoluvlastníctva svojho majetku. Podaným odporom sa preto domáha absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaná ďalej rozporuje, že by na základe dedičského uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 3D/473/2021 nadobudla dedením po poručiťovi majetok v hodnote 9 000,00 Eur, nakoľko v skutočnosti na základe rozhodnutia súdu o vyporiadanií smrťou C. B. zaniknutého BSM prešiel do výlučného vlastníctva žalovanej podiel zo spoločného majetku v hodnote 9 000,00 Eur. Vlastníčkou sa teda nestala na základe titulu dedenia, ale na základe vyporiadania BSM. Žalovaná dedila po poručiťovi majetok v hodnote 868,22 Eur, čo v pomere ku všeobecnej hodnote majetku poručiťoľa predstavuje len 8,37 %. V prípade, ak sa súd stotožní s takýmto právnym názorom, navrhujeme, aby bola žalovaná zaviazaná na zaplatenie trov konania v príslušnom percentuálnom podiele.

Nedostavil sa právny zástupca žalobcu ani žalobca, pričom právny zástupca žalobcu žiadal svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlniť a žiadal, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

4. Podľa § 267 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), odpor proti platobnému rozkazu sa musí vecne odôvodniť. Ustanovenie § 129 sa pri nedostatku vecného odôvodnenia nepoužije. V odôvodnení žalovaný opíše rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku. K odporu pripojí listiny, na ktoré sa odvoláva, prípadne označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. O tom musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

5. Podľa § 267 ods. 4 CSP, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa zrušuje v celom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

6. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

6.1 Podľa § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

6.2 Podľa § 147 ods. 2 Občianskeho zákonníka to neplatí, ak ide o pohľadávku veriteľa jedného z manželov, ktorí sa dohodli podľa ustanovení § 143a, pokiaľ táto pohľadávka vznikla pri používaní majetku, ktorý nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

6.3 Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

6.4 Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťelovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

6.5 Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6.6 Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

7. Zo zmluvy o úvere zo dňa 14. 09. 2019 uzavretej medzi žalobcom a C. B. (poručiťelom) má súd za preukázané, že žalobca poskytol C. B. úver vo výške 1 000,00 Eur.

Súd ďalej uvádza, že na uzavretie zmluvy o úvere podľa ustálenej a všeobecne akceptovanej judikatúry C. B. nepotreboval súhlas svojej manželky A. B. (Zhodnotenie NS ČSSR z 03. 02. 1972, sp. zn. Cpj 86/1971, R 42/1972), preto námietka žalovaného ohľadom neplatnosti zmluvy o úvere z dôvodu absencie súhlasu zo strany žalovaného je nedôvodná a irelevantný je aj poukaz na rozhodnutie, ktoré vo svojom odpore uviedol právny zástupca žalovanej.

Z uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3D/473/2021 zo dňa 16. 09. 2021 súd zistil, že po nebohom poručiťelovi C. B., ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX prebehlo dedičské konanie, v rámci ktorého najprv prebehlo vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a následne sa určila všeobecná cena majetku poručiťela vo výške 10 368,22 Eur, pričom žalovaná dedila majetok v hodnote 868,22 Eur. Z uvedených hodnôt súd vypočítal, že v zmysle § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka pomer nadobudnutého dedičstva žalovanej k celkovej hodnote dedičstva predstavuje 8,37 %.

8. Ohľadom tvrdenia žalobcu o aplikácii § 147 Občianskeho zákonníka na daný prípad súd uvádza, že je nesprávna, nakoľko v predmetnom súdnom spore nejde o prípad výkonu rozhodnutia. Aplikácia uvedeného ustanovenia neprichádza do úvahy pre prípad uplatnenia finančného nároku veriteľa poručiteľa v prípade, ak sa nárok veriteľa nestal vykonateľným za života poručiteľa.

9. Súd sa taktiež nestotožnil s tvrdením žalobcu ohľadom prisúdenia dlhu resp. prevzatia dlhu po nebohom C. B. v rozsahu jednej polovice zo strany žalovaného v dedičskom konaní. V dedičskom konaní došlo v prvom rade k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v tomto prípade nejde o nadobudnutie akéhokoľvek majetku, ale len o zmenu formy vlastníctva z BSM na výlučné resp. podielové spoluvlastníctvo pozostaleho manžela. Následne sa určilo čo patrí do dedičstva, akú má všeobecnú cenu tento majetok, a ktorý dedič čo nadobúda titulom dedenia. Žalovaná žiaden dlh v dedičskom konaní neprevzala, resp. jej nebol žiadny dlh prisúdený. Súd konštatuje, že zo spisu nevyplýva, že by došlo k prevzatiu dlhu poručiteľa žalovanou ako to má na mysli § 531 Občianskeho zákonníka. Podľa § 470 Občianskeho zákonníka žalovaná ako dedička zodpovedá iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na ňu prešli poručiťelovou smrťou.

10. Na základe vyššie uvedených skutočností súd s poukazom na § 470 ods. 2 OZ zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 60,72 Eur, zmluvného úroku vo výške 31,83 Eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

11. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. CSP a vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnejšiemu žalovanému súd priznal právo na náhradu pomernej časti trov konania v rozsahu 67,14 %.

12. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak si žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosti uložené týmto rozhodnutím, má žalobca možnosť domáhať sa svojich nárokov proti žalovanému prostredníctvom exekúcie.